

İttihatçılar ve Bolşevikler

METE TUNÇAY

BOLŞEVİKLİĞİN ne demek olduğunu iyice anlamayan insanlar arasında bazı yanlış fikirlerin ve dedikoduların husule gelmekte olduğu işitildiği için hakikatin neden ibaret olduğunu birkaç cümle ile anlatmak mecburiyeti hasıl oluyor. Bolşeviklik bildiğimiz mânâda fırkacılık demek değildir. Bolşevikler dünyada sosyalizmi yerleştirmeye azmetmiş bir zümre-i beşeriye dir. Fende komünist kelimesi ile ifade olunan bu meslek, Türkçede ortaklık Arapçada iştirak diye bilinir. Kelimenin mânâsını daha iyi anlamak için bunu tarif etmek daha iyi olur. Ortaklık şu demektir. Hava, su, toprak bütün insanların müşterek malıdır. Havadan sudan, topraktan çıkan ve elde edilen her türlü hasılatı bütün insanlar ortaktır. Bel, kazma, sapan ve baltadan tutun da her türlü makinele-re varıncaya kadar mevcut olan âletler ve edevatlar bütün milletin ortak malıdır. Hülâsa, dünyada mal ve mülk diye ne varsa bunların hepsine bütün dünyadaki insanlar ortaktır. Binaenaleyh, bir adam her kim olursa olsun, başı başına on paralık bir mala bile malik olmaz.

Şu tarife nazaran: Bolşeviklik demek dünyada temellük-ü şahsî ve iktisat-ı mâlfîyi ortadan kaldırmak demektir. Evet, bütün insanların her türlü hukukunu müsavî kılmak ve insanlar arasında hak-hukukça fark bırakmamak ve bütün mânâsıyla insanları hür yapmak demektir. Rica olunur, şimdi insaf ile düşünülün. Fikirlerini, maksat ve gayelerini şu birkaç kelime ile anlatmağa çalıştığımız Bolşeviklerle ve bu memle-

bolşevikler ve ittihatçılar

Her türlü felsefî ihtimale ve iddiaya karşı...
Her şeyin bir sebebi vardır. Her hareketin bir amacı vardır. Her fikirlerin bir hedefi vardır. Her insanın bir vazifesi vardır. Her toplumun bir misyonu vardır. Her devletin bir hedefi vardır. Her milletin bir amacı vardır. Her şahsın bir vazifesi vardır. Her toplumun bir misyonu vardır. Her devletin bir hedefi vardır. Her milletin bir amacı vardır. Her şahsın bir vazifesi vardır.

Bolşeviklik nedir? Bolşeviklik, her şeyin bir sebebi olduğunu, her hareketin bir amacı olduğunu, her fikirlerin bir hedefi olduğunu, her insanın bir vazifesi olduğunu, her toplumun bir misyonu olduğunu, her devletin bir hedefi olduğunu, her milletin bir amacı olduğunu, her şahsın bir vazifesi olduğunu ifade eder. Bolşeviklik, her şeyin bir sebebi olduğunu, her hareketin bir amacı olduğunu, her fikirlerin bir hedefi olduğunu, her insanın bir vazifesi olduğunu, her toplumun bir misyonu olduğunu, her devletin bir hedefi olduğunu, her milletin bir amacı olduğunu, her şahsın bir vazifesi olduğunu ifade eder.

Türkiye Komünist Partisi

1920 Ağustos

Türkiye Komünist Partisi'nin 9 Ağustos 1920 tarihli bildirisi.

ketteki Türk Bolşevikleriyle İttihatçılar arasında ne münasebet var? O İttihatçılar ki, on iki seneden beri vakit vakit bu zavallı Türk milletinin başına öyle korkunç ve müthiş bir belâ kesilmişler ve bu fakir, çıplak milletin kanını türlü türlü hile ve desiseler ile emmişler ve elân da türlü türlü kıyafet ve namlarla emmektedirler. İttihatçıların her türlü fenalığını, ahmakça ve budalaca ve cahilce harekât ve icraatını ve müstebidane idarelerini bir tarafa bırakalım. İrtikâp ve irtişanın adını anaför koyarak memleketin her tarafında ahlâksızlığı son dereceye vârdıran, hırsızlığı göklerle çıkartan o zimam-ı idare adamlarının yoktan meydana getirdikleri servetler, harp zenginleri hatırlardan [nasıl] silinir. Çıkarlar da bu ervak-ı habise Bolşevik nam-ı mübeccelini nasıl taşıyabilirler. Hayır arkadaşlar hayır! Türkiye Bolşevikleri arasına yüzü kara ve elleri kanlı olan ne bir İttihatçı ve ne de İttihatçılardan daha fena olan ve bilhassa bu son zamanlarda bütün dünya İslâmlarının, bütün dünya amele ve fikarasının biaman düşmanı olan İngilizler ve menfaatleriyle el ele veren İtilâfçılardan bir fert bile bulunmak imkân ve ihtimali yoktur.

Efkâr-ı umumiyyede husule gelen bu şüphe ve tereddüde yalnız bir cihetten hak verilir. O da pek kurnaz ve şeytan tıynetli olan İttihatçı sülûkleri tanınmadıkları yerlerde Bolşevikler arasına karışır ve sokulur, ve bu mümkündür. Lâkin bunlar ne kadar şeytanlık ve samimiyet gösterirse gösterecek, çok geçmez foyaları meydana çıkar. Ve çıkacaktır ve meydana çıkınca da derhal lâyük oldukları muameleyi göreceklerdir.

Yalnız şurasını da kayd etmek lâzımdır ki: Türkiye Bolşevikleri bütün namuslu insanları kendi arasında görmekle iftihar ederler ve bu nokta-i nazardandır ki eski fırkalarından herhangi birine mensup olursa olsun fikaray-ı halkın zararına çalışmamış ve zulm ve gadir etmemiş ve son moda tabirle anaforculuğa karışmamış, namus ve faziletleriyle tanınmış her vatandaş Türkiye Komünistleri arasına girebilir. Ve samimiyetle karşılanır. Türkiye Bolşevikleri böyle namuslu vatandaşlardan kendilerine arkadaşlar ararlar.

Türkiye Komünist Partisi
Merkezi Umumisi

Ankara 9 Ağustos 1920

[Mühürün ortasında Kiril harfleriyle
TKP yazılı.]

Karş. Mete Tunçay, *Türkiye'de Sol Akımları-I*
(Ankara, 1978), s.177-85: "(Hafif = gizli) Türkiye Komünist Partisi."

İletişim Yayınları'ndan
İSTANBUL KİTAPLARI

Adnan Giz

Bir
zamanlar
Kadıköy...

Fikret Adil

Asmalımesçit 74

**İstanbul'un kendisi
kayboluyor; bilgisi
kaybolmasm.**

İletişim Yayınları: Keleşler Cad.
İletişim Han No.7 Cağaloğlu 34400
Tel: 520 14 53/54/55

بولشویک‌ر و اتحاد جیلر

بولشه و بیگلک نه دیمک اولدیغی ایجه
 آکلامایان انسانلر اده سنده بعض یاگلش
 فکرلرک ویدی قودیلرک حصوله کلمده
 اولدیغی ایشیدیلدیکی ایچون حقیقتک نه دن
 عبارت اولدیغی بر قاج جله ایله آکلاتمق
 مجبورینی حاصل اولور . بولشه و بیگلک
 بیلدیگیز معناده فرقه جیلق دیمک دکادر .
 بولشه و بیگلر دیاده سوسالیزمی برلشدیرمه که
 عزم ایتمش بر ضرره شریعه در قنده قومو بیست
 گه سی ایله افاده اولان بومسلک تورخده ده
 اورناتلق هر بجه ده اشترک دیه بیلیر . گله تک
 معنای ده ای ا کلامق ایچون بوی تعریف
 ایتمک ده ایی اولور ح اورناتلق شودیمکدر .
 هوا ، سو ، طوبراق بوتون انسانلرک مشترک
 مالی در . هوادن سودن وطوبراقدن چیقان
 و آله ایدمان هر درلو حاصلان بوتون انسانلر
 اورناتقدر . بل ، قازما ، ساپان و باله دن
 طوتونده هر درلو ماکنلره وارنجیه قدر
 موجود اولان التلر و ادواتلر بتون ملنک
 اورناتق مالی در . خلاصه : دیاده مال و ملک
 ده نه وارسه بوتونلرک هینه بوتون دیاده کی
 انسانلر اورناتقدر . بناء علیه بر ادم هر کم
 اولورسه اولسون ماشلی باشنه اورناتق برماله
 بیله مالک اوله ماز .
 شو تعریفه نظراً : بولشه و بیگلک دیمک
 دیاده تملک شخصی و احتراض بیلی
 اورنه دن قالدیرمق دیمکدر . اوت بوتون
 انسانلرک هر درلو حقوقی مساوی قیلدق
 و انیسانلر آره سنده حق حقوقه فرق
 بر قاقمق و بوتون معناسیله انسانلری حر
 پایمق دیمکدر . رجا و لزور شمدی انصاف ایله
 دوشونولسون . فکرلرنی ، مقصدوغایه لرینی
 شو بر قاج . گله ایله آکلاتمه چالیشدیقمز
 بولشه و بیگلرله و بوملکده کی تورک بولشه .
 و بیگلریله اتحاد جیلر ارا سنده نه مناسبت
 وار ؟ او اتحاد جیلرک اون ایکی سنه دنبری
 وقت وقت بو واللی تورک ملنک باشنه او ایله
 قورقونج و مدهش بر بلا کسیده شلر و بو
 فقیر ، چیلان ملنک قانی درلو درلو حبله
 ردسیسه ایله اتمش و آآنده درلو درلو
 قیافت و نامرله اتمکده درلر . اتحاد جیلرک

هر درلو فالتقی احمقجه و بدلاجه و جاهلجه
 حرکات و اجر آتی و مستبدانه اداره لرینی
 بر طرفه راقلم . ارتکاب و ارتشاک آدی
 آنافور قویهرق مملکتک هر طرفنده اخلاقسزانی
 سوکدرجه به واردران خرسزانی کورلره
 چیقارتان او ظالم اداره آدملرینک بو قدر
 میدانه کتیر دکاری تروتلر ، حرب زینکینلری
 خاطر لر دن سیلنیر . چیقا یلره بو ارواح
 حینه بولشه و بیگلک نام معجانی ناصل طاشیه
 بیلیرلر . خایر ارقداشلر خایر ! تورکیا
 بولشه و بیگلری ارا سنده یوزی قاره ، والزی
 قانی اولان نه بر اتحاد جی ونه ده اتحاد جیلردن
 ده فنا اولان و بالخاصه بو سوک زمانلرده
 بوتون دنیا اسلاملرینک ، بوتون دنیا عمله
 و فقر اسنک بی امان دشمنی اولان انکلیزلر
 و متفقلریله آل اله ویرن اشتلا جیلردن بر
 فرد بیله بولومق امکان و احتمالی یوقدر .
 افکار عمومی ده حصوله کان بوشیه به
 و زرده بالکز برجهتدن حق ویریلیر .
 اوده تک قورناز و شیطان طبیعتی اولان
 اتحاد جی سولولگری طانیله دکلری برلرده
 بولشه و بیگلر ارا سنده قاریشیر و صوقولور .
 و بومکدر . لیکن بوتونلر نه قدر شیطانلق
 و صمیمیت کورتر برجه کوسترسون چوق
 کیمز . قویالری میدانه چیقار . و چیقاجقدر
 و میدانه چیقتهجده در حال لایق اولدقلری
 معامله بی کوره جکلر درر .
 بالکز شورایی ده قید ایتمک لازم درکه :
 تورکیا بولشه و بیگلری بوتون ناموسلی
 انسانلری کندی ارا سنده کورمکه افتخار
 ایدرلر بو نقطه نظر دندر که اسیکی فرقه لر دن هر
 هانکی سینه مذسوب اولورسه اولسون فقرای
 خلقک ضررینه چالیشماش و ظلم وغدر
 ایتمش سوک مودا تمیریه انافور جیلقه
 قاریشماش ناموس و فضیلتیه طامش هر
 وطنداش تورکیا قومو نیستلری ارا سنده
 کبره بیلیر . و صمیمیتله قارشیلاییر . تورکیا
 بولشه و بیگلری بویله ناموسلی وطنداشلردن
 کندیلریسه ارقاداشلر ارارلر .

تورکیا قومو نیست پارلیسی
 مرکز عمومیسی

انقره ۹ اغستوس ۱۹۲۰

۱۹۲۰
 ۱۹۲۰
 ۱۹۲۰